

Eva Turnová: Osm skladeb ze života Ukrajinců

Na Velký pátek jsem zhlédla představení Divadla Archa „Osm skladeb ze života Ukrajinců pro západní publikum“. Režisérka, Jana Svobodová, použila emotivní text mladinké ukrajinské spisovatelky Anastasije Kosodjii, která ho začala psát hned po začátku války. Režisérka zvolila velmi skromný formát tak, aby příběhy mohly působit samy o sobě bez velkých gest a interpretací.

Na jevišti se pomalu pohybuje pět dívek, jedna z Irska, druhá z Nizozemí, třetí ze Švédska, čtvrtá z Velké Británie a pátá z Ukrajiny. Reagují na text Anastasije, který se promítá na plátno, a se kterým volně zacházejí. Občas ho doprovázejí pohybem nebo zpěvem. Jinak je ticho. První skladba je o odvaze a jejích nečekaných odstínech, přemítá se v ní o tom, co vlastně znamená být v tuhle chvíli odvážný.

Nasednout 25. února do auta a jet? Jít na transfúzní stanici čekat ve frontě naslouchat výbuchům? Zatarasit okno skříní a uvažovat, jestli tlaková vlna nepřevrhne tu skřín na tebe? Dívat se na video s kolegy, kde o sobě říkají, že jsou teroristé a říkat si, jak moc je asi mučili? Jiná skladba je o páté hodině ranní, oblíbeném čase, kdy Rusové odpalují rakety na Ukrajinu... “

„Přemýšlím o tom, jak začíná ráno Rusa, který odpaluje rakety na mé město... ve tři se vzbudí, vyčistí si zuby sáhne po zubní niti, stihne posnídat nafasovaný příděl, keks a jablečná povidla z roku 2013. Pak si otevře koordináty: tak, dneska tu máme Záporoží a Kryvyj Rih... zívá, nastavuje přístroje, myslí na to, že dcera v Saratovské oblasti bude mít narozeniny, dal by jí kolo, ale kola kvůli sankcím podražila... odpaluje rakety jednu za druhou, pak si jde si uvařit černý

sypaný čaj, pozoruje svítání, myslí na to, jak ho už brzy vystřídají a gůglí kolo...“

Letošní Velikonoční pondělí trávím na chalupě. Vstanu, vyčistím si zuby, posnídám ovesnou kaši s marmeládou z roku 2020, koukám na koordináty, zítra hrajme v Humpolci... gůglím basové combo. Říkám si, jak děláme podobné věci, jen kontext je úplně jiný. Někdo zvoní. Důchodce ze sousední chalupy mě přišel vypráskat pomlázkou a vyžaduje vejce, které nemám. Projede mnou pocit sebelítosti.

„Promiňte, vyklízím chalupu, je toho na mě prostě moc,“ řeknu. Najednou nad námi přelítnou tři Gripeny.

„Od Čáslavi,“ řekne soused.

„No ale zní to jako by to bylo vod Prahy, řeknu já.“

„Nějaká chytrá...“ řekne soused.

„Tak já skočím obarvit nějaký ty vejce. Anebo ne?“ váhám.

„Víte, Evičko, když moc dlouho lavírujete mezi ‚ano‘ a ‚ne‘, tak je to spíš ne. Protože když je to ‚ano‘, tak to prostě víte.“

Tohle představení bylo jasné ‚ano‘.

Zdroj:

<https://plus.rozhlas.cz/eva-turnova-osm-skladeb-ze-zivota-ukrajincu-8971746>